

**Rahandusministri 13. detsembri 2017. a
määruse nr 99 „Majandusaasta aruande taksonoomia ja selle alusel koostatavate
raamatupidamise aastaaruande vormide kehtestamine”
määruse eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

Rahandusministri 13. detsembri 2017. a määruse nr 99 „Majandusaasta aruande taksonoomia ja selle alusel koostatavate raamatupidamise aastaaruande vormide kehtestamine” (edaspidi *Määrus*) lisades on kehtestatud äriregistris majandusaasta aruande esitamisel kasutatavate aruannete tüüpvormid. Määruse muutmise vajadus tuleneb raamatupidamise seaduse (edaspidi *RPS*) muudatusest seoses kestlikkusaruandluse kehtestamisega¹, millega tõsteti raamatupidamiskohustuslaste suurskategoriate lävendeid (mikro-, väike, keskmine ja suurettevõtja) ja laiendati raamatupidamiskohustuslaste ringi, kes saavad edaspidi esitada lühendatud aastaaruande. Lühidalt tekkis RPS muudatuste järgselt edaspidi olukord, kus:

- a) kõik mikro- ja väikeettevõtja suurskategoriale vastavad raamatupidamiskohustuslased saavad koostada lühendatud majandusaasta aruande;
- b) mõlema bilansi- ja kasumiaruandevormid on ühetaolised;
- c) väikeettevõtjatel on ja mikroettevõtjatel puudub kohustus tegevusaruande koostamiseks;
- (d) mikroettevõtjatele kehtivad väikeettevõtjatest madalamad nõuded raamatupidamise aastaaruande lisades esitatava info osas.

Antud muudatusega vajavad kooskõlla viimist ka Määruse lisadega kehtestatud aruandevormid. Selleks eemaldatakse Määrusest lisa 6, millega olid varasemalt kehtestatud eraldi aruandevormid mikroettevõtjast äriühingutele ja viiakse sealt kasutusele jäetavad vormid Määruse lisaga 1 kehtestatud äriühingute aruandevormide hulka, muutmata seejuures aruandevormide andmekoosseisu. Samuti eemaldatakse lisast 1 eraldi bilansivormid kasvava likviidsusega bilansi jaoks. Need on praktikas osutunud ebavajalikuks, kuna sisuliselt on tegu tavalise bilansivormi tagurpidises järjekorras esitatud peegelpildiga. Võimalus esitada bilanss kasvava likviidsuse järjekorras vastavalt RPS §18 (3) sätestatule säilib. Sellekohane viide on edaspidi lisatud lisa 1 vastavate bilansivormide juurde eraldi allmärgusena. Kokkuvõttes on Määruse muudatused olemuselt redaktsioonilised, erinevate aruandevormide hulka vähendava iseloomuga.

Määrus kehtestatakse raamatupidamise seaduse § 14¹ lõike 1 alusel.

Eelnõu koostas Rahandusministeeriumi rahandusteabe poliitika osakonna nõunik Guido Viik (guido.viik@fin.ee, 6113607), juriidilist kvaliteeti kontrollis personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa.

Eelnõu ei ole seotud ühegi teise menetluses oleva eelnõuga ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga. Määrusega muudetakse rahandusministri 13. detsembri 2017. a

¹ [HTTPS://WWW.RIIGITEATAJA.EE/AKT/107012025001](https://www.riigiteataja.ee/akt/107012025001)

määruse nr 99 „Majandusaasta aruande taksonoomia ja selle alusel koostatavate raamatupidamise aastaaruande vormide kehtestamine” redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 23.12.2021, 6.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Paragrahv 1. Määruse muutmine

Määruse paragrahvi 3 lõike 2 punkt 6 ja selle alusel kehtestatud **Määruse lisa 6** tunnistatakse kehtetuks. **Määruse lisa 1** kehtestatakse uues redaktsioonis.

Antud muudatustega eemaldatakse Määrusest seoses RPS muudatusega ebavajalikuks muutunud aruandevormid (lisa 6), lisatakse sealt alles jäetavad vormid lisa 1 koosseisu ja täpsustatakse nende nimetusi:

Lisa 6 kehtetuks tunnistamisel tegevused seal sisaldunud vormidega		
Mikroettevõtja bilanss	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Väikeettevõtja bilanss", muutub vormi nimetus: "Mikro- ja väikeettevõtja bilanss"
Mikroettevõtja bilanss kasvava likviidsuse järjekorras	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Mikro- ja väikeettevõtja bilanss".
Kasumiaruanne (skeem 1)	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Kasumiaruanne (skeem 1)
Kasumiaruanne (skeem 2)	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Kasumiaruanne (skeem 2)
Lisa Arvestuspõhimõtted	vorm viiakse üle lissasse 1	muutub vormi nimetus: "Arvestuspõhimõtted mikroettevõtjale"
Lisa Tehingud oma osadega	vorm viiakse üle lissasse 1	muutub vormi nimetus: "Tehingud oma aktsiate või osadega mikroettevõtjale"
Lisa Tagatisega pikaajalised kohustised	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Laenukohustised"
Lisa Siduvad ja tingimuslikud kohustised	muutub kehtetuks	asendus: Lisa 1 vorm "Tingimuslikud kohustised ja varad"
Lisa Tööjõukulud	vorm viiakse üle lissasse 1	muutub vormi nimetus: "Tööjõukulud mikroettevõtjale"
Lisa Seotud osapooled	vorm viiakse üle lissasse 1	muutub vormi nimetus: "Seotud osapooled mikroettevõtjale"
Lisa Netovara nõude täitmine	vorm viiakse üle lissasse 1	muutub vormi nimetus: "Netovara nõude täitmine mikroettevõtjale"

Paragrahv 2 – Sätestatakse määruse jõustumine. Määrus on kavandatud jõustuma 1. veebruaril 2025. Vastavalt RPS muudatusega kehtestatud § 62 lg 17 nõuetele rakenduvad uued suurskategoriate lävendid aruandeperioodidele, mis algasid 2024. aasta 1. jaanuaril või hiljem. Sellele vastavalt kohaldatakse ka Määruse lisa 1 uuendatud vorme aruandeperioodidele, mis algasid 2024. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/34/EL, mis on vastu võetud 26. juunil 2013 ning mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid.

4. Määruse mõjud

Määruse rakendamisest eeldatavasti tulenevad mõjud on kaardistatud järgmiselt (HÕNTE §46 lõige 1):

- 1) sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju: puudub;
- 2) mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele: puudub;
- 3) mõju majandusele: piiratud positiivne mõju;
- 4) mõju elu- ja looduskeskkonnale: puudub;
- 5) mõju regionaalarengule: puudub;
- 6) mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele: puudub.

Määruse muudatused on väheolulised ja täpsustavat laadi ega evi olulisi ühiskonna üleseid mõjusid. Kuna muudatused on aruandluskoormust ja erinevate aruandevormide hulka vähendava iseloomuga, siis on neil majandusele eelduslikult ka piiratud positiivne mõju.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Suurskategoriate lävendite muutmine RPS-is ja sellest johtuvalt siinse Määruse muutmine toob kaasa vajaduse muuta aruandevormide rakendumisloogikat äriregistris. Kuna seejuures ei muutu ühegi aruandevormi andmekoosseis, vaid ainult piirid, millest alates üks või teine raamatupidamiskohustuslane vastavat aruandevormi peaks rakendama, siis ei ole muudatused suuremahulised. Need on teostatavad äriregistri jooksva töö käigus ja ei too kaasa täiendavaid kulusid riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus on kavandatud jõustuma 1. veebruaril 2025. a, kuid jõustuvat, Määruse lisa 1 muudetud redaktsiooni, kohaldatakse 2024. aasta 1. jaanuaril või hiljem algavatele aruandeperioodidele

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu on kooskõlastatud raamatupidamise toimkonnaga ja saadetakse kooskõlastamiseks asjaomastele ministriumitele (Justiits- ja Digiministerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium).